

Prachtige reizen op vier continenten

Eerder verschenen van Alexander van de Kamp bij uitgeverij
mijnbestseller.nl/bookmundo:

Herinneringen aan 60 jaar onderwijs, een ABC-tje (2022/2023)

Bizarre sprookjes voor volwassenen (2023/2024)

36 Pogingen tot Poëzie en Fragmentverhalen (2025)

Alexander van de Kamp

Prachtige reizen op vier continenten

Uitgeverij Bookmundo

Schrijver: Alexander van de Kamp

Coverontwerp: Alexander van de Kamp ©

ISBN: 9789403806884

Alexander van de Kamp 2025 ©

Auteursrechtelijk beschermd ©

Uitgeverij: Bookmundo

Inhoud

Voorwoord	7
Indonesië	9
Ecuador	37
Moin, Duitse Waddeneilanden	54
Zuid-Afrika	69
Cuba	105
Rondje Botnische Golf, Zweden en Finland	124
Oost-Canada	151
Wintersport in vijf landen	186

Voorwoord

Spannende avonturen of rust en intense schoonheid? Wat je nu vasthoudt, is een boek met reisverhalen maar dan anders. Het leest lekker zoals een roman. Ik probeer je mee te nemen op een aantal van de reizen die ik heb gemaakt. Meestal samen met mijn vrouw, soms ook met onze kinderen.

Vanaf de bank of je luie stoel, lekker op het strand of 's-avonds voor het slapen gaan neem ik je mee. Gewoon om lekker van te genieten.

Als je zelf ook van reizen houdt, zal er veel herkenbaar zijn.

Daarnaast probeer ik wat over het land waar ik reis te vertellen, zodat je het ook als inspiratie voor toekomstige reizen kunt gebruiken. Of wie weet om een afweging te maken of je ook zo'n reis wilt maken, of juist helemaal niet. Het kan allemaal. Maar in elk geval probeer ik je te vermaken met onze belevenissen en avonturen op verschillende plekken op de wereld, van veraf tot dichtbij, en dat in vier continenten. Met een atlas of digitale kaart erbij, wordt het nog tastbaarder.

Dit keer zijn de verhalen wat uitgebreider dan in mijn eerste boek, "Herinneringen aan 60 jaar onderwijs, een ABC-tje". Dat waren korte verhalen. Het wakkerde de nieuwsgierigheid aan. Maar nu probeer ik je nieuwsgierigheid nog meer te prikkelen door dieper op de reizen in te gaan.

Als laatste maar meest belangrijke wil ik mijn vrouw en kinderen bedanken voor alle prachtige reizen die we samen gemaakt hebben! Ik hoop dat je veel plezier beleeft aan deze non-fictie verhalen die zich in verschillende tijdsperiodes van mijn leven afspelen. Geniet ervan, ga mee op reis!

Indonesië 2024

Op de een of andere niet te verklaren wijze, heeft Indonesië nooit hoog op mijn lijstje gestaan. Mogelijk door het Nederlandse verleden in deze voormalige kolonie. Of een andere plek stond bovenaan. Maar niet hoog op het lijstje betekent uiteraard niet dat ik er helemaal niet naar toe wil. Met name Bali met zijn Hindoeïstische cultuur blijft toch steeds weer in mijn gedachte opborrelen. In 2018 nemen we daarom het besluit om een reis te boeken naar dit fascinerende eiland. De accommodatie bij deze reis is inclusief en we verblijven in de kustplaats Sanur. De twee weken waarin we talloze excursies maken, al dan niet georganiseerd door de reisorganisatie of door onszelf zijn erg leuk. We genieten van het prachtige kleurrijke Bali en zijn nieuwgierig geworden naar de rest van Indonesië. Door de wereldwijde coronapandemie duurt dat langer dan we eerst dachten maar in 2024 is het dan zover, Indonesië, we komen eraan!

De voorbereidingen

Het is al een flinke tijd geleden dat we in Azië zijn geweest maar we besluiten deze reis toch weer helemaal zelf te regelen. Dankzij het internet is dat ook een stuk gemakkelijker geworden. We besluiten om een volle maand te gaan en kiezen de maand mei en een stukje van juni uit. Dan is de regentijd normaal gesproken grotendeels voorbij. We kiezen de periode uit waarin in elk geval in Europa geen vakanties zijn. Zo lopen we heel wat toeristen mis en als bonus is het ook nog wat goedkoper. De voorbereiding is de helft van het vakantieplezier en dat geldt hier ook. Het boeken van de vlucht is niet zo ingewikkeld. Je kunt zelf een geschikte dag uitkiezen voor de heen en terugvlucht. Op de website van de oudste luchtvaartmaatschappij ter wereld die nog z'n oorspronkelijke naam draagt, is alles duidelijk en overzichtelijk. Met een paar klikken van de computermuis is het al gefikst. In verband met het visum gaan we precies 31 dagen. Op het vliegveld op Bali of al eerder online, kun je een visum kopen voor 30 dagen en aangezien je de eerste nacht in het vliegtuig zit komt dat precies goed

uit. Behalve Bali willen we ook nog naar Lombok en naar Java in de buurt van Yogyakarta in verband met de tempels van de Borobudur en Prambanang. We besluiten vanuit Bali naar Java te vliegen en terug en dan via Bali met de boot naar Lombok en terug. Ook dat hebben we vooraf geboekt. Dan blijven de accommodaties over maar dat is ook allemaal makkelijk online te regelen. Zo zijn we dus ons eigen reisbureau, gelukkig wel een stuk goedkoper dan de bestaande varianten. Maar als je geen zin hebt in al dat geregel waaraan wij toch heel veel plezier beleven, kun je het uiteraard alsnog voor je laten regelen. Er is zeker voor Indonesië keuze genoeg.

De reis gaat beginnen

Het voorjaar van 2024 is erg nat in Nederland en we zijn blij dat we eindelijk de tocht naar Indonesië kunnen maken. Als de meivakantie in Nederland bijna is afgelopen, vertrekken we.

Het is een lange vlucht van Amsterdam via Singapore naar het vliegveld van Denpasar op Bali maar alles verloopt voorspoedig. De douaneformaliteiten vallen erg mee omdat we de benodigde formulieren vooraf al online hadden ingevuld. De toeristenbelasting was ook al vooruitbetaald dus al vlot staan we met onze bagage in de aankomsthal. Daar is in zes jaar weinig veranderd. We lopen langs talloze taxichauffeurs totdat we onze chauffeur vinden met een bordje met onze naam erop en tevens “Welcome on Bali”.

We voelen ons zo gelijk thuis. De chauffeur brengt ons naar een plateau waar we even kunnen wachten, ondertussen haalt hij de auto op. De koffers worden voor ons ingeladen en we vertrekken naar onze accommodatie. Eenmaal op weg belanden we direct in de enorme verkeersdrukke die de eerste keer op Bali al zo kenmerkend was.

Yannick, onze chauffeur voor deze rit, manoeuvreert er handig doorheen en na twintig minuten zijn we bij ons verblijf waar we hartelijk worden ontvangen met een buiging en een welkomstdrankje. Het kleine hotel ligt in een oase van rust net van de hoofdweg af.

Omdat we over twee dagen alweer naar Java vliegen, hebben we gekozen voor het bekende Kuta, lekker dicht bij het vliegveld. We krijgen een keurige kamer direct aan het zwembad en na wat gegeten te hebben, verfrissen we ons en gaan dan het avondlijke Kuta verkennen. Door een gloednieuw winkelcentrum lopen we naar de zee

en kijken naar de vele lichtjes aan het strand. We wandelen terug door straten die op een georganiseerde chaos lijken en dan zijn we toe aan een heerlijk bed om het tijdsverschil van zes uur te overbruggen. Dat lukt trouwens verrassend goed.

Echt lang uitslapen doen we niet, het is hier al zes uur later dan in Nederland en we willen gelijk in het Indonesische ritme komen. Met het zwembad voor de deur nemen we direct een duik en ervaren we het grote verschil tussen onze airconditioned gekoelde kamer en de vochtige hoge buitentemperatuur.

Kuta was voorheen de meest toeristische plaats van Bali, maar de hoeveelheid voor ons herkenbare toeristen valt hier erg mee. Het toeristische centrum lijkt nu iets noordelijker te liggen. We wandelen een flink stuk langs het strand waar vooral veel gesurft wordt. We genieten van alle heerlijke dingen hier, drinken ergens een cocktail, verwonderen ons over de combinatie van toerisme en traditionele cultuur. Het blijft een unieke en fascinerende plek met een geweldig vriendelijke bevolking. Natuurlijk proberen ze wat aan je te verdienen maar als je zegt dat je niets nodig hebt lachen ze je vriendelijk toe. 's-Avonds eten we vlak bij ons hotel een heerlijke maaltijd voor een bedrag waar je bij ons in Nederland hooguit een stokbroodje als voorgerecht voor hebt. Zalig, zo'n rustig begin van de vakantie ondanks de talloze brommers die kriskras door elkaar heen rijden. We lijken al erg snel gewend.

Java

We hebben voor de volgende ochtend gevraagd of Yannick ons weer naar het vliegveld wil brengen. Als ik zeg dat het wellicht wat goedkoper kan omdat hij nu niet op het vliegveld hoeft te wachten, kan er direct een derde van de prijs af. Omdat het toch al niet duur is hoef ik daar niet verder over te onderhandelen. We ontbijten eerst, drinken nog een kopje koffie en pakken dan de spullen in. Omdat we toch uit de koffer leven, duurt dat niet al te lang.

Yannick is keurig op tijd en brengt ons vlot naar de luchthaven. Het verkeer is in de ochtend nog niet zo extreem druk. Bij de vertrekhal voor binnenlandse vluchten worden we afgezet. Het is hier heerlijk rustig en we kunnen direct onze bagage afgeven, er staat geen rij. We lopen eerst langs allerlei winkeltjes met souvenirs en snacks en vinden

dan een klein koffiezaakje waar onze koffie met uiterste zorg wordt klaargemaakt. Het smaakt dan ook extra lekker. De grote ketens die hier ook zijn mijden we, daar zijn we niet voor naar Indonesië gekomen.

Na even zoeken vinden we ook de gate waar we op het vliegtuig stappen. De nationale luchtvaartmaatschappij van Indonesië brengt ons gerieflijk in een kleine anderhalf uur naar het nieuwe internationale vliegveld van Yogyakarta. Daar is het helemaal rustig en al vlot hebben we onze koffers.

Buiten staat de nieuwe chauffeur alweer op ons te wachten met een bordje met onze namen erop. Deze taxichauffeur is door het hotel geregeld. We rijden eerst door mooie groene rijstvelden en akkers maar al spoedig begint de bebouwing en dat loopt door tot Yogyakarta. Het laatste stuk is het weer erg druk maar eenmaal van de hoofdweg af weet de chauffeur ons via wat kleine straatjes naar ons hotel te brengen. Het hotel ligt vlak bij het Kraton, het paleis van de sultan die hier nog altijd woont en nog een hoge positie inneemt in de maatschappij. Het hotel is een moslimhotel. Als je kunt aantonen dat je getrouwd bent, kun je daar als stel terecht, anders moet je twee kamers huren.

Als wij aankomen is het vrijdagmiddaggebed juist afgelopen en komt er wat personeel uit de gebedsruimte. We krijgen een keurige kamer toegewezen en moeten even wennen aan de haast onderdanige bediening.

Als we 's-avonds gaan eten wordt het restaurant bij het Kraton, Balé Raos aanbevolen. We eten hier heerlijk en in stijl. Kosten voor ons samen, ongeveer een tientje. Wel jammer dat we met maar enkele mensen in zo'n grote ruimte zitten.

De volgende ochtend is het al vroeg behoorlijk rumoerig bij onze kamer. Er zit een grote groep Chinezen aan het ontbijt. Het is niet echt lawaaiig maar omdat het er een stuk of vijftien zijn, is het met slapen wel gedaan. Er wordt ook nog een aantal keren aan onze deur geklopt en als ik uiteindelijk een keer open doe, wordt ons ontbijt gebracht en al buigend laat de jongeman ons achter. Voor ons is het wel even wennen, zo vroeg een warm ontbijt met rijst, noedels en kippenvleugeltjes.

Met een gevulde maag lopen we later die ochtend naar het Kraton, ongeveer driehonderd meter van ons hotel af. Na de rust van gisteren

lopen er nu erg veel mensen rond, maar heel weinig westerse toeristen. We kopen een kaartje en lopen rond over het terrein. Er is ook een groep militairen aanwezig die overal gaat poseren, ook voor hen blijktbaar een zaterdagochtend uitstapje. Het paleis en het terrein er omheen is mooi, maar niet met veel grandeur. Ik zou het eenvoudig maar deftig kunnen noemen. Het lijkt ook minder goed onderhouden. In de tentoonstellingsruimte waar nog veel spullen uit Nederland staan, is erg veel stof neergedaald. Toch jammer. Een plumeau zou het er al heel wat aantrekkelijker doen uitzien.

Midden op het terrein van de Kraton staat een pendoppo. Het is een in dit geval vierkante overdekte ruimte waar de wind lekker doorheen kan waaien en waar je in het geval van regen droog blijft. Hier zien we allerlei instrumenten klaarstaan die bij een Gamelanorkest horen.

Steeds meer mensen gaan aan de rand van de pendoppo staan of op de grond zitten en we zien de orkestlieden aan komen lopen. Zij betreden achterwaarts de pendoppo en ze gaan achter hun instrument zitten. De toeschouwers trekken allemaal hun schoenen uit als ze aan de rand van de pendoppo gaan zitten of staan. De eerste klanken weerklinken, de instrumenten worden gestemd. Als de voorstelling eenmaal begint, blijkt het stemmen of inspelen van de instrumenten niet veel anders te klinken dan de werkelijke uitvoering. Met wat fantasie lijkt het op de klanken van een aantal gongs in de wind. Er komen verschillende prachtig en nadrukkelijk opgemaakte dansers op het middenterrein van de pendoppo. Zowel de gezichtsuitdrukking met veel mimiek, de ranke hand- en vingerbewegingen en krachtig opgetilde benen maken het tot een prachtig geheel. Tevoren wordt uitgelegd wat de betekenis is van de verschillende dansen. Dat maakt het wel wat interessanter want anders is het moeilijk te begrijpen. Hoewel er erg weinig westerse toeristen aanwezig zijn, worden we niet bekeken. We zijn onderdeel van het geheel op dit dichtbevolkte eiland.

Java is ruim driemaal zo groot als Nederland en er wonen volgens verschillende tellingen tussen de 120 miljoen en 150 miljoen inwoners. Het grootste gedeelte van het dichtbevolkte Java is moslim. Het feit dat wij andere kleding dragen stoort niemand. We voelen ons hier erg op ons gemak.

Als de voorstelling in de pendoppo is afgelopen, lopen we weer rustig terug naar ons hotel. Natuurlijk worden er fietstaxi's aangeboden maar ons hotel is vlakbij.

Terwijl we teruglopen herkennen enkele buurtbewoners ons al en we worden vriendelijk begroet. Een man spreekt ons aan en is blij dat we uit Nederland komen. Hij laat foto's zien van ons koninklijk paar dat hier in maart 2020 is geweest. Zijn vrouw is kok en heeft in het Kraton gekookt voor ons koninklijk paar. Hij is apetrots en geeft nog wat handige informatie over het restaurant van het Kraton waar zijn vrouw dus werkt.

Na deze leuke ochtend nemen we in het hotel wat rust en 's-middags lopen we door nauwe steegjes en straatjes waar hooguit een scooter doorheen past naar het Taman Sari, oftewel het waterpaleis. Dit was vroeger de koninklijke tuin van de sultan. Vroeger baadden de sultan en zijn harem in de prachtig aangelegde vijver. Rondom de vijver staan wat gebouwen van waaruit je door wat nissen de vijver kan zien. Dit was een mooi plekje voor de sultan om de jonge vrouwen ongezien te kunnen bespieden en er een uit te kiezen om hem aangenaam gezelschap te kunnen bieden.

Als we de poort rond de vijver aan de andere kant uitlopen, komen we op een centraal pleintje uit. Hieromheen ligt een gezellig bewoond wijkje met lage huisjes. We zien foto's hangen van Willem Alexander en Maxima die hier dus in 2020 zijn geweest, ze zijn erg populair hier. We hebben sowieso het idee dat we als Nederlanders een klein streepje voor hebben. Niet omdat we zo'n positief verleden hebben hier maar toch wel door de gedeelde geschiedenis. De mensen zijn hier blijkbaar erg vergevingsgezind en zien ook de positieve gebeurtenissen uit het verleden.

Wat verderop in het rust uitademende wijkje, zou een ondergrondse moskee zijn. Een buurtbewoner vertelt ons dat de muren van ondergrondse tunnels zijn ingestort. Als deze man merkt dat we uit Nederland komen krijgen we een extra warm welkom hoewel dat met de hoge temperaturen niet echt nodig is. Hij vertelt dat Willem Alexander heeft gedoneerd voor de restauratie van de ondergrondse moskee. Enfin.

Na dit leuke bezoek besluiten we de drukte op te zoeken en we gaan naar de Jalan Malioboro. Dit is de drukste winkelstraat van Yogya, zoals de inwoners de stad hier noemen. We lopen langs een erg groot kaal gravelplein waar een hek omheen staat.

Hier valt het nog mee met de drukte maar als we uiteindelijk de Jalan Malioboro bereiken, wordt het echt te gek. Het is bijna onmogelijk om de straat over te steken. Duizenden scooters flitsen aan alle kanten om

je heen en daartussendoor honderden auto's die bumper aan bumper rijden. Gelukkig heeft de straat wel aan weerszijden een breed trottoir. Maar het trottoir is weer overbevolkt met winkelende en snuffelende mensen, straatartiesten en muzikanten, ontelbare stalletjes met koopwaar, meestal textiel en dampende etenswaren en drankjes. Deze drukte kan ik niet meer gezellig noemen maar vooral erg benauwend. We lopen langs het oude Nederlandse fort Vredenburg maar helaas is het voor restauratie gesloten. Tussen de spleten van de schutting, die het gebouw aan het zicht onttrekken, kunnen we een glimp van het oude fort zien. Het ziet er zo van een afstand mooi uit, jammer dat we het niet kunnen bezoeken.

We lopen verder en komen dan bij de oude markthal uit. Zojuist was het al druk maar dit overtreft alles. Een mierenhoop van mensen die zich door de smalle padjes begeeft en gebatikte stoffen uitzoekt. Na korte tijd verlaten we deze hotspot en gaan aan de overkant van de straat in de nieuwe markthal kijken. Daar is het veel minder druk en kun je weer gewoon ademen. Mede omdat onderhandelen een leuke hobby van me is, kopen we voor een spotprijs een mooie gebatikte stof en een gebatikt jasje. Maar al met al heb ik nu wel genoeg van de voortdurend aanwezige mensenmassa. We lopen weer terug richting ons hotel, opnieuw langs het immens grote omheinde gravelplein. Als we in ons hotel later weer wat zijn bijgekomen gaan we eten in het ons geadviseerde restaurant Prince Joyokusumo's house. Het ziet eruit als een museum waar we ook rustig mogen rondlopen. Het eten is voortreffelijk maar het restaurant wordt vooral voor de lunch bezocht. Nu zijn we de enige gasten. Alle aandacht is dus wel voor ons. Dit restaurant is ook een absolute aanrader. Voor weinig geld een avondje genieten. Het eten is prachtig opgemaakt en smaakt voortreffelijk. Een enerverend dagje Yogya zit er weer op.

De volgende dag maken we een uitstapje buiten de stad. We gaan naar de Prambanang tempels. Prambanang betekent "veel priesters". Met behulp van het hotel hebben we de grab-taxi ontdekt. Je kunt de taxi een dag van tevoren bestellen of vlak voordat je wilt gaan een berichtje sturen en in een mum van tijd staat de taxi klaar. Het is ook nog eens heel erg goedkoop. Zeven uur staat de grab-taxi voor de deur. De historische tempels liggen op zo'n 18 kilometer afstand van ons hotel en in het drukke verkeer doen we er ruim een half uur over.

De Prambanang is een van de grootste Hindoeïstische tempelcomplexen ter wereld en we kijken er zeer naar uit.

De vriendelijke chauffeur zet ons precies voor de ingang af en de vooraf vastgestelde prijs is ook precies wat we betalen moeten. Een ideaal systeem!

De kaartjes voor het tempelcomplex hebben we in Nederland al online besteld. Het is altijd even spannend of het allemaal klopt maar we kunnen direct doorlopen en zo vroeg in de ochtend is het nog erg rustig. De weinige toeristen die er al wel zijn, komen vooral uit Azië. De tempels vooraan het complex zijn allemaal hindoeïstisch, later bezoeken we verderop ook nog een boeddhistisch complex.

De hoofdtempel die we als eerste bezoeken is de tempel van de veelarmige god Shiwa. Deze tempel is maar liefst 47 meter hoog en 32 meter breed. Door deze verhouding lijkt de tempel minder hoog dan hij in werkelijkheid is. Naast de tempel van Shiwa staan ook de iets kleinere tempels van Vishnu en Brahma. Via hoge treden beklimmen we alle tempels.

Ik merk nu wel dat ondanks het vroege uur de temperatuur al hoog is. Ik ben blij dat we zo vroeg zijn gegaan.

Het gebied waar de tempels liggen is aardbeving gevoelig. In 2006 was de laatste aardbeving en dat is nog goed te zien aan de vele brokstukken van de talloze kleinere tempels. De drie hoofdtempels zijn intact gebleven. Prachtig zijn de doorkijkjes in de tempels naar de omgeving en de andere naastgelegen tempels.

Twee kilometer verder op dit omvangrijke terrein staan nog meer tempels maar zoals al genoemd zijn deze Boeddhistisch. Hoewel er op onregelmatige tijden een karretje heenrijdt, besluiten we om te wandelen. Er is erg veel schaduw, het is er veel groener dan ik me had voorgesteld.

Onderweg naar het Boeddhistische complex passeren we ook een aantal andere kleinere complexen. Eenmaal aangekomen op het achterste terrein zien we direct de grootste tempel hier, de Candi Sewu. Op een muurtje nemen we de rustieke en mysterieuze omgeving in ons op en we genieten van de stilte en sereniteit. We zijn de enige toeristen. Twee kilometer lopen en iedereen haakt blijkbaar af. Op de terugweg passeren we een eenvoudig archeologisch museum, voor de liefhebbers zal ik maar zeggen.

In een mooi prieeltje drinken we nog een lekker kopje authentiek geprepareerde Javaanse koffie en dan lopen we nog een keer langs de

drie belangrijkste tempels. Hier willen we het terrein verlaten maar je kunt er hier alleen in. We volgen dan de bordjes “uitgang” maar moeten wel stevig doorstappen omdat onze grab-taxi op de parkeerplaats klaarstaat. Door een straat van souvenirwinkeltjes bereiken we de parkeerplaats en na even zoeken vinden we de taxi die ons door het drukke verkeer weer naar ons hotel brengt. Het was een schitterende ochtend.

De volgende ochtend worden we drie uur eerder dan afgesproken gewekt voor ons ontbijt. Tijd is hier blijkbaar nogal ingewikkeld. Na wat rijst met groente en kip proberen we toch nog maar langer te slapen. Dat lukt natuurlijk moeilijk dus we gaan in de buurt nog een kopje koffiedrinken in een echte koffiezaak. Deze zaakjes vind je hier best vaak en de koffie is van prima kwaliteit.

Terug op de kamer pakken we onze spullen in en keurig op de afgesproken tijd staat de Grab-taxi weer voor ons klaar. Het is anderhalf uur rijden naar het dorpje Borobudur waar we een klein huisje hebben gehuurd midden in het groen. Het is ideaal gelegen omdat we dan morgenochtend alweer vroeg naar de tempel kunnen lopen, voordat het druk wordt.

’s-Middags lopen we in tien minuten naar de Borobudur tempel en checken het online geboekte toegangsbewijs. Alles is in orde en we weten nu ook dat het echt dicht bij onze accommodatie ligt.

We wandelen nog wat verder door het dorpje en zien vele guesthouses van eenvoudig tot heel luxe, ook midden tussen de rijstvelden.

Ik zie een erg klein mannetje met een handploeg door de rijstvelden ploeteren met achter zich aan vele vogels die een graantje proberen mee te pikken. Ook zijn er ontzettend veel libellen te zien in adembenemend mooie kleuren. Dit stukje natuurschoon is een bonus want we waren hier per slot van rekening voor de tempels.

Als de avond is gevallen eten we heerlijk rustig een prima maaltijd bij het restaurant van onze accommodatie. Ook dit ligt prachtig verscholen in de natuur.

We spreken een tijd af voor het ontbijt, eigenlijk vanaf zeven uur maar omdat we naar de Borobudur gaan is half zeven ook prima. We genieten later nog van een heerlijke rustige avond op de veranda van ons huisje. In het huisje naast ons, logeert een boeddhistische monnik, getooid in een eenvoudig oranje gewaad.

Als we de volgende ochtend gaan ontbijten is iedereen al in de weer. Ons keuzeontbijt wordt dan ook keurig op tijd geserveerd en we zijn klaar voor de grote dag.

We pakken nog even wat te eten voor onderweg en uiteraard enkele flesjes water. Een kwartiertje later zijn we bij de ingang van het tempelcomplex. Door een elektronisch poortje kunnen we naar binnen en we mogen alvast rondlopen. Het is wel de bedoeling dat we ruim voor negen uur terug zijn want dan gaan we met een klein groepje als eerste van de dag de grote tempel in.

Het is zo rond zeven uur nog heerlijk rustig en ook nog niet zo warm. De zon is er al wel maar staat nog laag zodat er nog voldoende schaduw te vinden is. Al vanaf grote afstand zien we het opzienbarende en wereldberoemde tempelcomplex, een uniek schouwspel in het fraaie ochtendlicht. Het is ook een prachtig moment om foto's te maken nu er nog maar zo weinig bezoekers zijn.

Om de grote tempel staan bosschages en kleurige en geurige bloeiende struiken die het geheel nog meer verfraaien. Het is bijna niet te beschrijven hoe indrukwekkend het is om echt voor de Borobudur te staan! We lopen traag een ronde om de tempel terwijl er langzaam meer mensen verschijnen. De grote groepen uit Yogyakarta zullen pas tegen tien uur komen dus er heerst nog altijd een relatieve rust.

Het is moeilijk voor te stellen dat de Borobudur al bijna zo'n 1200 jaar oud is. In die tijd is het bewoond geweest en weer verlaten, waarschijnlijk door aardbevingen en vulkaanuitbarstingen.

De natuur had het overwoekerd. In de 19^e eeuw is het weer herontdekt en de destijds Nederlandse regering begon met de eerste restauraties. Er zouden er nog vele volgen.

In 1991, na weer wat grondige restauraties waarbij de gehele tempel vrijwel opnieuw is opgebouwd kwam het wereldwonder op de Unesco Werelderfgoed lijst te staan. En terecht.

Rustig lopen we weer terug naar de ingang waar ons groepje zich verzamelt voor de rondleiding van negen uur waarbij we met een gids de tempel mogen beklimmen. We krijgen een speciaal soort sandalen omdat we de tempel niet met eigen schoenen mogen betreden ter bescherming van de vloer. Een leuk souvenirje want we mogen ze houden. Eenmaal op de trappen van de tempel vertelt de gids ons allerlei informatie, ook dat deze tempel groter is dan Angkor Wat in Cambodja. Een stel dat ook in Cambodja is geweest betwijfelt dit maar de gids legt het nog eens uit en is overtuigend.

In het verleden was het een toeristische gewoonte om te proberen de Boeddha in de Stupa aan te raken want dat zou geluk brengen. Dat mag niet meer en terecht, de bescherming van dit immense monument staat voorop. Het lukt ons wel een foto te maken in één van de vele Stupa's. Op het internet en in vele reisfolders is enorm veel informatie te vinden over de Borobudur dus dat ga ik niet herhalen. Maar zeker is het een van de hoogtepunten van Java die je beslist niet mag overslaan als je ooit in de buurt bent.

Langzaam brengt de gids ons weer naar de uitgang van deze fabelachtig mooie tempel en wij gaan bij een hotel op het terrein nog een kop koffie drinken met verderop, volledig in ons blikveld, de Borobudur. Deze plek zullen we niet gauw vergeten.

Als het tijd is om te lunchen en het ook flink heet wordt, lopen we terug naar ons schattige huisje aan de rand van het dorp waar we heerlijk uitrusten in de schaduw op onze veranda. 's-Middags lopen we nog wat straatjes door en al gauw zijn we weer bij de rijstvelden waar we gisteren ook liepen. Ik bedenk dat je als reisorganisatie hier ook prachtige wandelingen zou kunnen organiseren. Gelukkig genieten we er liever zelf van, dat kan prima in dit prachtige en gastvrije land.

De volgende dag vertrekken we rond het middaguur met een taxi naar Solo, eigenlijk Surakarta geheten. De taxi is weer netjes op tijd voor de langste tocht deze vakantie. De chauffeur stopt af en toe om ons mooie plekjes te laten zien als we dat willen. Al gauw rijden we door een prachtig groen landschap met schilderachtige kleinschalige landbouwgebieden. De chauffeur stelt voor een mooie bergweg te nemen en aangezien we alle tijd hebben lijkt ons dat een prima voorstel. Jammer genoeg is het bewolkt en hangen de wolken ook laag. De weg slingert omhoog en als ik het raampje even opendraai, is het buiten al een stuk koeler geworden. We rijden inmiddels langs de voet van de beroemde en beruchte Merapi vulkaan.

Door de laaghangende bewolking zien we slechts wat vage contouren en hij lijkt ook wat te roken. Het zou ook kunnen dat het bewolking is. De Merapi vulkaan schijnt een van de gevaarlijkste en meest actieve vulkanen ter wereld te zijn. In maart 2023 is hij nog uitgebarsten. Terwijl de taxi de daling al een tijdje heeft ingezet wordt het al flink drukker op de weg naar Solo.

Eenmaal in de buitenwijken aangekomen is het pas echt druk, brommers schieten aan alle kanten om ons heen en veel wegen zijn afgesloten. We komen midden in een soort carnaval terecht met praalwagens uit alle districten van Indonesië. Dat schiet totaal niet op. Uiteindelijk kan de taxi ons hotel niet bereiken. De chauffeur stopt een paar straten van het hotel af en helpt ons met de koffers door de nauwe steegjes naar het prachtige Royal Surakarta Heritage hotel. De entree is een magistrale hal met een prachtig glas in lood plafond en het straalt grandeur en enig kolonialisme uit. De schitterende Javaanse meubelen en entourage maken diepe indruk op mij.

Als we zonder problemen zijn ingecheckt, gaan we met een prachtige lift vol spiegels naar onze etage. De kamer is groot en weliswaar gedateerd maar zeer naar onze wens. Hier houden we het wel drie nachten uit.

Solo schijnt een conservatieve islamitische stad te zijn, maar daar merken we weinig van als we buiten gaan kijken naar de optocht die nog altijd voortduurt, precies langs de hoofdentree van ons hotel. De groepen en praalwagens komen uit de verschillende delen van Indonesië en iedereen heeft de mooiste kleren aangetrokken en de wagens zijn schitterend versierd. Het is erg druk maar een agent helpt ons ergens tussen de massa door over te steken omdat we nog wat boodschappen willen doen. Een baliemedewerker had ons goed uitgelegd waar de winkel was maar toch lopen we te ver. Maar zo krijgen we alvast een mooie indruk van deze stad met vele eetstalletjes en ook veel mensen.

In de supermarkt vinden we alles wat we nodig hebben en zonder optocht is het maar tien minuten lopen naar ons fraaie hotel. We eten dit keer maar eens eenvoudig op onze grote kamer en gaan op tijd slapen na deze enerverende dag waarbij onze zintuigen flink aan hun trekken zijn gekomen.

De nacht is rustig verlopen en hoewel er moskeeën genoeg in de buurt zijn, is het hotel voldoende geïsoleerd om rustig te kunnen slapen. We besluiten vandaag naar het Kraton te gaan. Na even zoeken en de hoofdstraat bekijken zonder optocht, vinden we de ingang van het paleis. We krijgen een privé-gids die bekend is met nogal wat Nederlandse woorden en ook ons koninklijk huis goed kent. Blijkbaar heeft het bezoek van onze koninklijke familie aan Indonesië een aantal jaar geleden een uitstekende indruk gemaakt. Het Kraton is